Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ДУМАВ ЗА КРАЩЕ ЖИТТЯ Й НЕ ДОЧЕКАВСЯ.

Гилкрест, Алта.

Центральні Заряди наших робітничо-фармерських організацій вислали до своїх відділів обіжники, в яких закликають своє членство прийти з матеріяльною допомогою нашій пресі в місяці листопаді. Я вірю, що кожний член і членкиня сповнить свій пролетарський обовязок зглядом своєї преси-учителя і доложить всіх можливих старань, щоб забезпечити існування нашої преси. Постараймося збирати пресовий фонд, приєднуймо нових передплатників, нових борців за робітничі справи, щоб лекше було працюючій клясі боротися проти капіталістичної системи, яка несе нам, робітникам і фармерам, голод, холод, муку і смерть.

Окрім того стараймося приєднувати нових членів до одинокої робітничої організації, яка спішить з допомогою своїм членам підчас слабости, каліцтва і помагає родині того члена, який помирає і дуже часто оставляє її без найменших средств до життя. Цею організацією є Робітниче Запомогове Товариство. Ставайте його членами таки нині, бо завтра вже може бути запізно.

При цім хочу згадати про одного робітника, який хоч не відносився ворожо до наших робітничо-фармерських організацій, однак все чогось отягався стати в наші ряди. Я нераз говорив йому, щоб він вступив бодай до РЗТ і забезпечив себе на випадок слабости або каліцтва. Та він все говорив мені, що не думає бути довго в Канаді. Він хоче заробити кількасот доларів і повернути до старого краю, купити там пару морґів поля, поставити собі хатину і зажити кращим життям.

Цей робітник походив з села Орелця, повіт Снятин, Галичина. Він приходив до нашої організації, брав участь в представленнях і ніхто не чув, щоб він висловлювався проти неї так, що можна було вважати його за досить щирого симпатика.

Та не довелось йому здійснити своїх мрій про краще життя в старім краю. Бо оце на 25 листопада згинув він трагічною смертю в майні в Белвю, Алта. Коли він згаданого дня скінчив свою денну роботу в майні і вийшов на гору, нещастя хотіло, що він впав під колеса карі і на місці вбився.

Його тіло забрано на фарми в Мондейр, Алта., бо там живуть його кревняки. Там його і похоронено. Називався він Олекса Петрук і числив всего 26 років. І в такім молодім віці пішов він в сиру могилу. Це наслідки капіталістичної раціоналізації праці. Тяжко робітникові найти роботу, але коли він її має, то мусить робити і не оглядатися помимо того, що зі всіх сторін грозить йому страшна смерть або каліцтво.

Годі нам витрачати час і енерґію на якісь особисті стремління. Ми всі є членами працюючої визискуваної кляси, тому наше місце повинно бути в робітничих організаціях, ми повинні читати робітничу пресу і поступати після її вказівок в нашій боротьбі за існування. Ми повинні масово вписуватися до РЗТ, бо це є наша організація, яка не лиш помагає нам матеріяльно в наглих потребах, але старається поширити між своїми членами клясову свідомість, без якої нам не надіятися на краще майбутнє. Йдім поміж робітників і робітниць і переконуймо їх, що це є в їх власнім інтересі бути членами РЗТ, як також членами ТУРФ-Дім і читати та поширювати робітничо-фармерську пресу, бо чим скорше ми зрозуміємо, де наше місце, тим скорше дібємося кращих умовин праці, кращого життя.

Робкор.

ДОБРЕ ЇДЕМО, КОЛИ СОБАКИ БРЕШУТЬ.

Форт Сен, Саск.

Я читаю всі українські часописи, які мені лише попадають під руки. Дуже часто читаю навіть "самостійницько"-православний "Укр. Голос" і оце останніми часами бачу в ньому підлі напади на Радянський Союз, нашу робітничо-фармерську пресу і на Робітниче Запомогове Товариство. Окрім того можна здибати в ньому підлі наклепи на поодиноких наших робітничих провідників, а головно на т. І. Навізівського.

Про Радянський Союз пише "Укр. Голос", що там велика нужда. Більшовики провадить країну до економічної руїни, є повне безробіття, а в селян відбирають збіжжя силоміцю. Повстання, розстріли, вбивства комісарів селянами не сходять з сторінок цеї патріотичної ґазети. Думають небораки, що хтось на це зверне увагу. Свідомого робітника цим не застрашите, бо він знає більше про обставини в Радянськім Союзі, як вчений редактор "Укр. Голосу". Навіть капіталістичні ґазети пишуть час від часу про великий поступ в Радянськім Союзі на економічнім полі, а наші патріоти всі осліпли і не бачать там нічого окрім повстань, руїни і хаосу. Немає там, патріоти, ніякої руїни, але вона була-б напевно, як би так ви мали там силу. Ви вмієте кричати на дійсну роботу, беретеся до всілякої роботи тут в Канаді і там в старім краю, але ніколи нічого не докінчите, загирите все, щоб ви не почали.

Пишете, що т. Навізівський не роздавав запомоги бідним, від повені потерпілим селянам і робітникам на Західній Україні. Чи думаєте, що ми, робітники, аж такі вже наївні, щоб в це повірити? Та-ж ви самі себе бите по пиці, бо коли т. Навізівський виїхав був до старого краю, то ви всі верещали, що поїхав з повною валізкою і буде роздавати гроші та таким способом ширити комуністичну пропаґанду. Та-ж ваші побратими в старім краю так настрашилися були більшовицької пропаґанди, що містилася у валізці т. Навізівського, що робили на нього доноси до польських властей і т. Навізівський дістав був безплатного прибічного сторожа, який волочився за ним і пильнував, щоб він не ширив страшної пропаґанди. Коли ви не вірите, що т. Навізівський роздавав запомогу, то напишіть до першого ліпшого польського старости в Галичині, а він вам відпише чи роздавано запомогу, чи ні. Але чому то ви не скажете, що ви зробили з своєю запомогою? Кому ви її дали, бідним селянам чи пансько-попівським орґанізаціям на бизнес?

Кричите на Робітниче Запомогове Товариство. Та вам до нього і не вмитися! Воно робить таку велику роботу, що ваших "Взаїмних Помочей" треба класти кільканацять дозинів на купу, щоб йому дорівняли.

Чому ви бачите чуже під лісом, а свойого і під носом не хочете бачите? Хіба-ж ви не годуєте адвокатів грішми з головної каси "Взаїмної Помочі"? Чиї це гроші, як не ваших членів? А щоб якось їх втихомирити, щоб вони не критикували вас за такі порядки і за таку господарку, то ви пишете в "Укр. Голосі", що лекше їм буде знести цю втрату, коли вони візьмуть під розвагу те, що уряд Брекена заплатив комісії, яка розслідкувала закиди Тейлора в справі Севен Систерс Фоле, щось аж поверх 39 тисяч доларів. Нема що казати, вмієте ви відвертати від себе, лиш не знати, чи такі штучки далеко вас заведуть.

То-ж оставте наші організації в спокою. Ми, робітники, провадимо ними без великих "вчених" голов вже довший час і за нами дорога чиста. Ми будемо пильнувати, щоб вони і надалі осталися чистими, а ви виметіть вперед сміття з ваших організацій, а потім можете критикувати інші, як лише буде за що.

І. Косминка.

СВЯТКУВАЛИ СЕМУ РІЧНИЦЮ РЗТ.

Туркот, Кве.

В місцевости Туркот коло Монтреалу жиє поважне число українського робітництва і як по других місцевостях, так і в нас по довшім досвіді робітники зорґанізували відділ РЗТ.

На третого листопада наш відділ відсвяткував сему річницю заснування РЗТ. На це свято прибуло поважне число робітників і робітниць, щоб почути про користь цієї організації. Мітінґ-свято відкрив тов. К. Воронка, який у своїй короткій промові пояснив присутним, чому ми святкуємо цю річницю та навів факти, що РЗТ зробило для робітників за так короткий час свого існування і кілько ця організація вже виплатила допомоги робітникам в часі їхньої слабости та посмертного родинам.

Бесідниками на цему святі були т.т. Панчак і Бойчук. Перший з них обяснив обширно про робітниче положення в Канаді і в цілому світі. Згадав товариш і про минулу світову війну та про ті жертви, що понесла робітнича кляса в цій війні за із тереси буржуазної кляси. При кінці закликав робітників до робітничої організації, в якій вони могли б навчитися розуміти клясову боротьбу та були готовими виступити проти другої війни, яку капіталістична кляса готовить для робітничої кляси знову, а в першій мірі підготовляє ґрунт для того, щоби знову кинути мільйони робітничих синів проти робітничої батьківщини, проти Союзу Радянських Соціялістичних Республік. Нам треба бути орґанізованими і чуйними, щоби на випадок війни, яку викличуть пани-капіталісти, ми були готові до оборони своїх робітничих інтересів, а не панських.

Другий бесідник говорив про робітничі організації, в яких гуртуються українські робітники і робітниці. Він навів факти, що від коли українські робітники зорґанізувалися в орґанізацію ТУРФДім і РЗТ, від тоді вони навчилися в цих орґанізаціях кращого життя. Він згадав ті часи, коли українські робітники ходили кожний про себе і їх вимівали всі і вся, бо вони давали самі до цего притоку своєю некультурністю. В орґанізації вони почали пізнавати дійсне життя і ті обставини, в яких робітництво находиться, та навчилися, як вони повинні боротися за поліпшення життєвих умовин. І нині робітник, той що стоїть в орґанізації, вже не є тим затурканим, що був тому десять років назад, коли не було робітничих орґанізацій.

При кінці своєї промови він запелював до присутних, щоби ставали членами відділу Р.З.Т., поки ще не пізно. На його заклик вписалося чотири товариші. Так ми відсвяткували сему річницю Р.З.Т. і збільшили свої робітничі ряди. Але ще не всі робітники в нашій місцевости є в орґанізації і ми віримо, що й ті з часом зрозуміють своє мильне становище і стануть членами цеї великої робітничої сімї.

М. Панчак.

МИ НЕ НАЛЕЖИМО ДО РЗТ Й ЗА НАС НІХТО НЕ ДБАЄ.

Вінніпеґ, Ман.

Вже 6 років минуло, як я виїхав з старого краю до Канади покидаючи в комірнім старенку матір, сестру і двох братів. Виїхав тому, що від маленького вісімлітнього хлопчини тинявся я там по наймах і ніяк не міг заробити не то для матері і молодшої сестри та братів, але навіть для себе. Думав, що в Канаді зароблю хоч настільки, що стане мені на життя і вишлю трохи грошей до старого краю, щоб помогти там своїй рідні.

Приїхав я до Канади молодим, бо всего 17-літнім хлопцем і довелось мені працювати понад мої сили. Вкінці по кількох літах тяжкої праці доробився так, що дістав сухоти і мусів піти до шпиталю для туберкульозно хорих. Лежу в цім шпиталі вже близько рік. Не самий я тут. Є багато робітників, таки наших українських, яких спіткала та сама доля, що й мене.

Ми часто дискутуємо над не завидними обставинами робітників, як також над ріжними орґанізаціями. Між хорими на цю страшну хоробу, які зараз знаходяться в Кінґ Едвард шпиталі у Вінніпеґу, є також і члени Р.З.Т. Їх відвідують опікуни хорих і вони дістають з головної каси Р.З.Т. запомогу. Є це велика поміч для робітника тоді, коли він хорий і не годен робити. Бо коли він здоровий і годен робити, тоді і приятелі знайдуться, але підчас слабости їх немає. Та Р.З.Т. є приятелем своїх членів робітників не лиш тоді, коли вони є здорові, але й тоді, коли їх звалить на ліжко тяжка слабість.

Одного разу ми говорили про робітничі орґанізації, а головно про велику користь такої робітничої орґанізації, як Р.З.Т. Один нещасний сухітник виразився, що він не хоче належати до такої орґанізації, яка висилає до своїх хорих членів якихось опікунів, бо опікунів потребують лиш такі люди, які не мають повних літ або повного розуму. Окрім того він не хоче належати до таких орґанізацій, в яких мала дитина кличе старого товаришом.

І подумав я собі: нещаснику, та-ж пани є причиною твоїх сухіт. Ти працював для них в бруді і в порохах, платили тобі за роботу якраз досить, щоб ти лиш з голоду не здох і ти ще не бачиш панської справедливости?

Опісля я звернувся до нього і сказав: ти кажеш, що не хочеш належати до такої орґанізації, як Р.З.Т., бо там кажуть платити гроші кожного місяця. Та-ж ти повинен розуміти настільки, що як би члени не платили своїх місячних вкладок, то не було-б звідки виплачувати хорим запомогу. А от маєш Василя, який зараз є в цім шпиталі і казав нам, що заплатив до Р.З.Т. всего 20 доларів, а вже взяв запомоги $87.50. Окрім того його відвідують товариші і йому далеко лекше терпіти цю слабість як нам, бо він свідомий того, що за ним стоїть кількатисячна орґанізація таких самих робітників як він і заопікується ним підчас слабости. А за мною і за тобою не стоїть ніхто. Ми не належимо до орґанізації і нас ніхто не знає. Це цілком слушна заплата для нас, бо ми могли стати членами Р.З.Т. тоді, як були здоровими.

Та мій нещасний товариш по слабости не дався переконати. Йому вбилося в голову панство. А я собі подумав: коли пан дістане сухоти, то з буйности, а не від роботи. Робітники, звичайно, гинуть на сухоти, але панів вилічують, бо вони мають гроші.

М. Н.

РЗТ ДБАЄ ЗА СВОЇХ ЧЛЕНІВ.

Тіммінс, Онт.

На цім місци складаю як найсердечнішу подяку Головному Зарядові РЗТ за виплачення мені допомоги в сумі $10.00 за час моєї слабости. Рівночасно дякую опікунам хорих і т. Б. Бачинському, як членові РЗТ місцевого відділу, за їхні відвідини підчас моєї слабости. Зокрема складаю щиру подяку тим товаришам і товаришкам в Тіммінс і Шумейкер, що мене відвідували в шпиталі через два місяці. Лекше було терпіти болі й відрадніше було в сумних стінах лежати. Там я мав нагоду пізнати, яку велику вартість має робітнича солідарність. Мене дуже часто відвідували місцеві члени наших орґанізацій. Згадані відвідини впливали чимало і на других хорих робітників, які не належать до робітничих орґанізацій. Тому на цьому місці я взиваю всі відділи РЗТ, щоби засновували комітети, а щоб ті комітети відвідували шпиталі і санаторії, а навіть вязниці по можливости. Приносили хорим читати часописи, книжки, бо цим способом ми допоможемо працюючим й здобудемо їх для рядів боєвого пролетаріяту. Слово до робітників і робітниць, які ще не є членами такої корисної орґанізації, як РЗТ: я кличу, щоб вступали в ряди цеї орґанізації. Ця орґанізація має дійсно великі заслуги. Вона помагає своїм членам на випадок слабости або каліцтва морально і матеріяльно. Ще багато українських робітників не можуть зрозуміти, що таке РЗТ.

Причина цьому є та, що багато робітників не читають "У.Р.В." Коли б робітники читали робітничу пресу, тоді довідалися-б, що РЗТ зробило за час свого існування. Кожний читач і читачка знайшов би на сторінках "У.Р.В.", що РЗТ купило приют і сиротинець для своїх членів і членкинь. Що ті, які будуть ушкоджені на здоровлю й не всилі будуть заробляти на своє удержання, не будуть валятися попід чужі стіни, а будуть мати свій власний куток для відпочинку. Тому робітники і робітниці, вступайте в ряди РЗТ, бо слабість, каліцтво, а навіть смерть грозить робітникові на кожнім кроці.

Я ось несподівано зістав жертвою капіталу. Третього року мого побуту в Канаді зістав я покалічений в золотій майні, поломало мені ногу так, що нині знаходжусь напів каліка. Опісля мене вигнали зі шпиталю, не питаючи, що я був ще напів калікою. Одержана запомога стала мені в великій пригоді. Я думаю, що ці факти ясно говорять в чім лежить успіх нашого РЗТ. Отже я закликаю ще раз всіх робітників і робітниць — ставайте членами РЗТ.

Не відкладайте на завтра, бо те завтра може бути запізно.

Н. Рожок.

ТОВАРИСЬКА ПОДЯКА.

Келґари, Алта.

Бажаю на оцім місці зложити щиру товариську подяку всім тим товаришам, які самі знаходилися в прикрих матеріяльних обставинах, а не відмовилися зложити свої жертви для мене і для моєї фамілії.

Я пролежав в санаторії в Келґари два роки. Багато товаришів відвідувало мене і старалося потішити мене в таких прикрих обставинах. Для мене ці відвідини мали велике значіння. Мені моя хороба виглядала лекша через щирість цих товаришів.

Свою щирість виявили вони не лиш словами, але й ділами. Самі товариші находилися в прикрих фінансових обставинах, бо майни працюють нерегулярно, від двох до трьох днів на тиждень, але помимо того щирі робітничі серця не могли дивитися на мою муку і на злидні моєї фамілії і зложили для нас $50.00.

Я з глибини свого серця дякую всім тим товаришам, які поспішили мені з допомогою. Вони дали доказ, що робітникові ніхто не поможе в нужді і слабості, лише другий такий самий бідний робітник. Ваша щирість, товариші, останеться в моїй памяті раз назавжди.

Павло Балик.

ЙДІТЬ НА ЗБОРИ!

Оцим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім у Вінніпеґу, що в неділю, 12-го січня, в годині 2.30 по полудні — відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ ВІННІПЕҐСЬКОГО ВІДДІЛУ ТУРФДІМ.

Обовязком всіх членів прибути на ці збори на означений час.

Товариші, постарайтеся вирівнати ваші членські вкладки та другі орґанізаційні зобовязання до кінця цего місяця.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕҐУ.

Річні а заразом і місячні збори відділу Р.З.Т. відбудуться в НЕДІЛЮ, 5. СІЧНЯ 1930 р. в годині 2.30 пополудні.

На програмі зборів між иншим є цілорічний звіт і вибір нового Заряду на 1930 рік. Тому всі члени і членкині повинні обовязково прийти на ці збори.

Секретар-скарбник буде принимати вкладки від години 2-ї пополудні.

МИ ЗА ТАКИМИ НЕ ЖАЛУЄМО.

Футгілс, Алта.

Чимало то нераз приходиться слухати ріжних нісенітниць і наклепів на робітничі орґанізації. А головно плетуть ті, що вже були в орґанізації РЗТ і з якихсь причин повиступали з неї.

Якийсь процент членів виступили з орґанізації РЗТ через те, що їм не подобалася зміна 29-ої точки статута. Другим знов не подобається, мовляв, що я вже плачу рік чи другий, а не взяв ще ані цента запомоги, "не треба, щоби за мої гроші хтось бенкетував в Вінніпеґу".

Треті знов кажуть, що не подобається їм 5-та точка статута РЗТ, де між іншим сказано: Вразі, коли б Головний Заряд, Конвенція, або більшість членства поступили проти цеї постанови, відділи і члени РЗТ, що придержуються її, хоч би їх число було як найменше, будуть мати право до всего майна, а інші тим самим втратять це право.

Коли дивитись на таких крикунів, то зараз пізнаєш, що то за люди, і щезнуть всякі сумніви щодо орґанізаційної щирости таких екс-членів.

Такі члени вже з початку при вписуваннюся в орґанізацію мали на меті не добро орґанізації, але свою особисту користь. Нарікають на зміну 29-ої точки статута. Я би радив таким членам, щоби вони поглянули у звіт пятої конвенції РЗТ і уважно прочитали "Поправки до статута", і щоб знали для чого повищу точку змінено. Можливо, що будуча 6-та конвенція РЗТ, коли буде вважати за відповідне, приверне назад 29-ту точку до її попереднього стану, може так і зробить, то вже хай вас голова не болить.

Дальше, щодо 5-ої точки, то говорять, мабуть що Головний Заряд вмисне ріжні точки змінював на те, щоб члени, залишили орґанізацію, а тоді Головний Заряд і другі провідні одиниці, які ще залишаться в орґанізації, після 5-ої точки, заберуть все майно РЗТ.

Щодо цего, то ці нечлени дуже помиляються, бо точки статута не змінюють Головний Заряд, але Конвенція, яка складається з делеґатів вибраних всім членством.

Тож тут маємо наглядний доказ того, що орґанізацією і всім майном РЗТ управляє не тільки Головний Заряд, але і все членство Робітничого Запомогового Товариства.

Тож ми не жалуємо за тими, що повиступали з РЗТ, а навпаки! Не буде кому гальмувати працю в орґанізації. Однак я вірю, що колись може прийти для них такий час, що буде каяття та не буде вороття.

І. Громик.

І КОЛИ ВОНИ НАБЕРУТЬСЯ РОЗУМУ?

Монтреал, Кве.

Дуже рано ми мусимо їхати до роботи. Й чимало робітників їде в той час. Дорогою балакають про усячину. А вже найбільше можна почути розмову про те, хто кільки випив, коли пішов спати, яке мав товариство. Слухаючи тієї бесіди несвідомих робітників, якось страх збірає за них самих й жаль їх, що вони ще досі не вспіли змінити свого життя. З усіх робітників, з якими мені довелося їхати, я помітив тільки одного старшого робітника, що кожночасно читав ґазету, або якусь книжку. Мабуть його вже навчило саме життя взнати вагу й вартість знання і тому він навіть найменшу хвилину використовує, щоб побільшити його в себе.

Гадаю, що й цих темняків, що інших бесід не мають поза батлину й повіїв, теж заставить саме життя ступити на інший шлях. До цього їх змусить відкритість і загострення клясових боїв.

С. Л.